

USTAWA
z dnia 28 sierpnia 1997 r.

o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych
oraz niektórych innych ustaw

Art. 1.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 751 i 753 i Nr 121, poz. 769) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł rozdziału 2 w dziale II otrzymuje brzmienie:

"Powstanie i ustanie stosunku służbowego sędziów";

2) art. 59 otrzymuje brzmienie:

"Art. 59. §1. Stosunek służbowy sędziego rozwiązuje się z mocy prawa, jeżeli sędzia zrzekł się swojego stanowiska. Zrzeczenie się stanowiska jest skuteczne po upływie miesiąca od dnia złożenia oświadczenia o zrzeczeniu Ministrowi Sprawiedliwości, chyba że na wniosek sędziego określono inny termin.

§2. Stosunek służbowy sędziego rozwiązuje się także z mocy prawa, jeżeli wymaga tego przepis ustawy ze względu na zawarty związek małżeński.

§3. Sędzia przechodzi w stan spoczynku, jeżeli:

1) ukończył 70 rok życia, chyba że na swój wniosek przeszedł w stan spoczynku po osiągnięciu 65 roku życia,

2) z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego. Od orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych sędziemu przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

§4. Sędziego przenosi się na jego wniosek w stan spoczynku, z zachowaniem prawa do uposażenia określonego w art. 71¹ § 2 i 4, po ukończeniu 55 lat przez kobietę, a 60 lat przez mężczyznę, jeżeli przepracował na stanowisku sędziego nie mniej niż 25 lat w wypadku kobiet i nie mniej niż 30 lat w wypadku mężczyzn.

§5. Sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek kolegium właściwego sądu, przez Krajową Radę Sądownictwa, jeżeli z powodu choroby i płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby i płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni. Od decyzji Krajowej Rady Sądownictwa sędziemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

§6. Sędzia może być również przeniesiony w stan spoczynku, w trybie określonym w § 5, w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, jeżeli nie został przeniesiony do innego sądu.

§7. Sędzia, przeniesiony w stan spoczynku z powodu wymienionego w § 5, ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio lub otrzymać stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli ustały przyczyny będące podstawą przeniesienia w stan spoczynku.";

3) art. 60 otrzymuje brzmienie:

"Art. 60. §1. Prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby sędziowskiej oraz prawomocne orzeczenie sądu skazującego na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych lub zakazu zajmowania stanowiska sędziego pociąga za sobą, z mocy prawa, utratę stanowiska sędziego; stosunek służbowy sędziego wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia.

§2. Minister Sprawiedliwości zawiadamia sędziego o rozwiązaniu albo wygaśnięciu stosunku służbowego, o którym mowa w § 1 i w art. 59 § 1 i 2, oraz o przejściu w stan spoczynku.";

4) w art. 61 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

"§2a. W wypadkach, o których mowa w § 2 pkt 2-4, sędziemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego.";

5) po art. 68² dodaje się art. 68³ w brzmieniu:

"Art. 68³. Przepisy art. 68 stosuje się odpowiednio do sędziów w stanie spoczynku.";

6) po art. 71 dodaje się art. 71¹ i art. 71² w brzmieniu:

"Art. 71¹. §1. Sędziemu, który został przeniesiony w stan spoczynku, w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, przysługuje do czasu osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 59 § 3 pkt 1, uposażenie w wysokości wynagrodzenia pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku.

§2. Sędziemu, przeniesionemu w stan spoczynku z powodu wieku, choroby lub utraty sił, przysługuje uposażenie w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego wraz z dodatkiem za wysługę lat, pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku.

§3. Uposażenie, o którym mowa w § 1, jest waloryzowane w terminach i w wysokości stosownie do zmian wynagrodzeń zasadniczych sędziów czynnych zawodowo.

§4. Uposażenie, o którym mowa w § 2, jest waloryzowane stosownie do wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych określonych dla celów waloryzacji emerytur i rent.

§5. Sędziemu przechodzącemu w stan spoczynku przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia, z wyjątkiem wypadku, o którym mowa w § 1.

§6. Przejście sędziego w stan spoczynku powoduje utratę prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego.

Art. 71². Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe zasady i tryb ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych sędziom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin.";

7) art. 78 otrzymuje brzmienie:

"Art. 78. §1. Sędzia w stanie spoczynku może używać dotychczasowego tytułu z dodaniem wyrazów "w stanie spoczynku".

§2. W razie śmierci sędziego w stanie spoczynku jego rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna na zasadach przewidzianych w Kodeksie pracy dla rodzin pracowników.";

8) po art. 78 dodaje się art. 78¹ i art. 78² w brzmieniu:

"Art. 78¹. §1. Od wynagrodzenia sędziów nie odprowadza się składek na ubezpieczenie społeczne.

§2. W razie rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w sposób, o którym mowa w art. 59 § 1 i 2 oraz w art. 60 § 1, od wynagrodzenia wypłaconego sędziemu w okresie służby, od którego nie odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne, przekazuje się składkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przewidzianą za ten okres w przepisach o ubezpieczeniu społecznym.

Art. 78². §1. W razie śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku członkom jego rodziny spełniającym warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej, w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, przysługuje uposażenie rodzinne w wysokości:

- 1) dla jednej osoby uprawnionej - 85%,
 - 2) dla dwóch osób uprawnionych - 90%,
 - 3) dla trzech lub więcej osób uprawnionych - 95%
- uposażenia, które pobierał sędzia w stanie spoczynku.

§2. Przepis art. 71¹ § 4 stosuje się odpowiednio."

Art. 2.

W ustawie z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 1994 r. Nr 13, poz. 48, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604 i Nr 106, poz. 679) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

"Powoływanie sędziów Sądu Najwyższego";

2) art. 35 otrzymuje brzmienie:

"Art. 35. Sędzia Izby Wojskowej nie może być zwolniony z zawodowej służby wojskowej przed ustaniem stosunku służbowego lub przed utratą stanowiska sędziego Sądu Najwyższego.";

3) w art. 46 w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

"Przy obliczaniu rocznego okresu niepełnienia służby z powodu choroby wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby wskutek choroby i płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni.";

4) skreśla się art. 47;

5) w art. 62 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. Do określenia granicy wieku, po którego osiągnięciu sędzia Sądu Najwyższego Izby Wojskowej przechodzi w stan spoczynku, mają zastosowanie przepisy o służbie żołnierzy zawodowych oraz inne przepisy wojskowe."

Art. 3.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz.U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70, Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367 oraz z 1997 r. Nr 90, poz. 557, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679 i Nr 117, poz. 752 i 753) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Prokurator Generalny może odwołać prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, jeżeli prokurator, mimo dwukrotnego ukarania przez komisję dyscyplinarną karą wymienioną w art. 67 ust. 1 pkt 2-4, popełnił przewinienie służbowe, a w tym dopuścił się oczywistej obrazy przepisów prawa lub uchybił godności urzędu prokuratorskiego; przed podjęciem decyzji Prokurator Generalny wysłuchuje wyjaśnień prokuratora, chyba że nie jest to możliwe, oraz zasięga odpowiednio opinii zebrania prokuratorów Prokuratury Krajowej albo opinii właściwego zgromadzenia prokuratorów w prokuraturze apelacyjnej.",

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Prokurator Generalny odwołuje prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, jeżeli zrzekł się stanowiska prokuratora.",

c) skreśla się ust. 6;

2) po art. 49b dodaje się art. 49c w brzmieniu:

"Art. 49c. Przepisy art. 49 stosuje się odpowiednio do prokuratorów w stanie spoczynku.";

3) skreśla się art. 60;

4) po art. 62 dodaje się art. 62a i 62b w brzmieniu:

"Art. 62a. Do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy art. 59 § 2-5 i § 7, art. 71¹ § 2-6, art. 78-78² ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Uprawnienia Krajowej Rady Sądownictwa przewidziane w tej ustawie przysługują w stosunku do prokuratorów Prokuratorowi Generalnemu.

Art. 62b. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe zasady i tryb ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych prokuratorom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin.";

5) w art. 100 w ust. 2 skreśla się wyrazy "pkt 1 i 3".

Art. 4.

W ustawie z dnia 20 grudnia 1989 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 73, poz. 435, z 1990 r. Nr 53, poz. 306, z 1993 r. Nr 47, poz. 213, z 1996 r. Nr 72, poz. 347 i z 1997 r. Nr 117, poz. 753) w art. 2 skreśla się pkt 4.

Art. 5.

W ustawie z dnia 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 75, poz. 471) w art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Stosunek służbowy sędziego, którego małżonek w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wykonywał zawód radcy prawnego w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce jawnej lub

cywilnej z wyłącznym udziałem radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów, albo w spółce komandytowej, w której komplementariuszami są wyłącznie radcowie prawni lub radcowie prawni i adwokaci, przy czym wyłącznym przedmiotem działalności takich spółek jest świadczenie pomocy prawnej, jeżeli po upływie 3 lat od dnia jej wejścia w życie nadal ten zawód wykonuje - rozwiązuje się z mocy prawa."

Art. 6.

1. Przepisy art. 71¹ § 2 i 4 ustawy, o której mowa w art. 1, mają zastosowanie do sędziów i odpowiednio do prokuratorów, którzy uzyskali prawo do emerytury lub renty przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli prawo to nabyli zajmując stanowisko sędziego lub prokuratora. Przy ustalaniu wysokości uposażenia uwzględnia się wynagrodzenie zasadnicze wraz z dodatkiem za wysługę lat, które pobierałby sędzia lub prokurator w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Przepisy art. 78² ustawy, o której mowa w art. 1, mają zastosowanie również do osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wskutek śmierci sędziego lub prokuratora, pobierały rentę rodzinną.
3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe zasady i tryb wypłat uposażeń i uposażeń rodzinnych emerytowanym sędziom i prokuratorom oraz członkom ich rodzin w miejsce świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Art. 7.

Przepisy art. 1 i 6 niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio do sędziów sądów wojskowych, a także do tych sędziów Trybunału Konstytucyjnego, którzy do dnia zakończenia kadencji osiągnęli wiek, w którym sędziowie przechodzą w stan spoczynku, lub do osiągnięcia tego wieku mają nie więcej niż 5 lat.

Art. 8.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 17 października 1997 r., z wyjątkiem:

- 1) przepisów art. 71¹, art. 78-78² ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 6 ust. 1 i 2 niniejszej ustawy, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.,
- 2) przepisów art. 71² ustawy, o której mowa w art. 1, i art. 62b ustawy, o której mowa w art. 3, oraz przepisu art. 6 ust. 3 niniejszej ustawy, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.